

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2023 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

VALSTYBĖS PARAMOS UŽ ŽALĄ, PATIRTĄ DĖL KRIZĖS AR EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS, TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja rašytinių prašymų suteikti valstybės paramą už žalą, patirtą dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos (toliau – prašymai), pateikimą, nagrinėjimą ir valstybės paramos už žalą, patirtą dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos (toliau – žala), teikimą gyventojams, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams ir veiklos vykdytojams.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 49 straipsniu ir atsižvelgiant į 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. spalio 24 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2022/2046, 2014 m. birželio 27 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 717/2014 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje (toliau visi kartu – *de minimis* reglamentai).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse.

4. Kai apraše nurodyta valstybės parama teikiama ūkio subjektui, fiziniam asmeniui, vykdančioms ūkinę veiklą, ji laikoma *de minimis* reglamentuose nurodyta *de minimis* pagalba ir gali būti teikiama vadovaujantis *de minimis* reglamentais.

II SKYRIUS PRAŠYMŲ PATEIKIMAS IR NAGRINĖJIMAS

5. Gyventojai, kitos įstaigos, ūkio subjektai ir veiklos vykdytojai, kurie patyrė žalą, prašymus pateikia tos savivaldybės, kurioje gyventojai, kitos įstaigos, ūkio subjektai ir veiklos vykdytojai patyrė žalą, merui.

6. Prašyme nurodoma:

6.1. prašymą pateikusio gyventojų vardas, pavardė, asmens kodas (arba gimimo data, jeigu gyventojui pagal užsienio valstybės teisės aktus nesuteikiamas asmens kodas) ir gyvenamosios vietos adresas arba prašymą pateikusių kitos įstaigos, ūkio subjekto ar veiklos vykdytojo pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinės adresas (užsienio juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys papildomai nurodo užsienio valstybės, kurioje yra įregistruoti, pavadinimą);

6.2. žalos atsiradimo data, žalos dydis ir pobūdis;

6.3. aplinkybės, kuriomis padaryta žala, ir žalos atsiradimo priežastinis ryšys su krizės ar ekstremaliosios situacijos poveikiu;

6.4. priežastys, dėl kurių turtas, už kurį prašoma suteikti valstybės paramą, žalos atsiradimo metu nebuvo apdraustas.

7. Kartu su prašymu pateikiami nuosavybės teisę į turtą, kurio netekta ar kuris sugadintas, patvirtinantys dokumentai, taip pat žalos dydį ir (arba) turėtas išlaidas (tiesioginius nuostolius) pagrindžiantys dokumentai.

8. Prašymus ir aprašo 7 punkte nurodytus dokumentus priima ir prašymų nagrinėjimą organizuoja savivaldybės meras vadovaudamasis Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“.

9. Nagrinėjant prašymus nustatoma:

9.1. ar nepasibaigęs Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 49 straipsnyje nustatytas prašymo pateikimo terminas;

9.2. ar žala patirta dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos;

9.3. ar neprašoma suteikti valstybės paramą už turtą, kuris žalos atsiradimo metu buvo apdraustas, ir už kurį gauta draudimo išmoka;

9.4. ar iki žalos atsiradimo dienos Lietuvos rinkoje draudikai siūlė turto draudimo paslaugas nuo žalos, už kurią prašoma suteikti valstybės paramą, atsiradimo;

9.5. patikrinamos aplinkybės, kuriomis padaryta žala, ir žalos atsiradimo priežastinis ryšys su krizės ar ekstremaliosios situacijos poveikiu;

9.6. ar žalos dydis yra pagrįstas dokumentais arba nepriklausomų turto vertintojų, žalų ekspertų, arba duomenimis, tvarkomais valstybės registruose ar informacinėse sistemose;

9.7. pareiškėjo teisė gauti *de minimis* reglamentuose nurodytą *de minimis* pagalbą;

9.8. ar bendra vieno pareiškėjo prašoma suteikti valstybės parama neviršys leidžiamo *de minimis* pagalbos dydžio, nurodyto *de minimis* reglamentuose;

9.9. ar pareiškėjui buvo teikiama *de minimis* reglamentuose nurodyta pagalba veiklai *de minimis* reglamentuose nurodytuose sektoriuose ir, ar pridėjus prašomą suteikti valstybės paramą, ji neviršys pareiškėjo teisės gauti bendrą ūkio subjektui (vienai įmonei) suteikiamą *de minimis* pagalbą (vertinimo metu nustatomos visos su pareiškėju susijusios įmonės ir joms suteikta *de minimis* pagalba. Šios aplinkybės patikrinamos Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre.

10. Prašymas netenkinamas, jeigu yra bent vienas iš šių pagrindų:

10.1. pasibaigęs Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 49 straipsnyje nustatytas prašymo pateikimo terminas;

10.2. prašoma suteikti valstybės paramą už žala, patirtą ne dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos;

10.3. prašoma suteikti valstybės paramą už turtą, už kurio netekimą ar sugadinimą jau buvo aprašo nustatyta tvarka suteikta valstybės parama;

10.4. prašoma suteikti valstybės paramą už turtą, kuris žalos atsiradimo metu buvo apdraustas, ir už kurį gauta draudimo išmoka;

10.5. iki žalos atsiradimo dienos Lietuvos rinkoje draudikai siūlė turto draudimo paslaugas nuo žalos, už kurią prašoma suteikti valstybės paramą, atsiradimo, tačiau šiomis paslaugomis prašymą pateikęs asmuo nepasinaudojo;

10.6. žalos dydis nepagrįstas dokumentais arba nepriklausomų turto vertintojų, žalų ekspertų, arba duomenimis, tvarkomais valstybės registruose ar informacinėse sistemose;

10.7. pareiškėjui buvo teikiama *de minimis* reglamentuose nurodyta pagalba veiklai visuose sektoriuose ir prie teiktos *de minimis* pagalbos, pridėjus prašomą suteikti valstybės paramą, ji viršys pareiškėjo teisę gauti bendrą ūkio subjektui (vienai įmonei) suteikiamą *de minimis* pagalbą;

10.8. prašoma suteikti valstybės parama viršija leidžiamą *de minimis* pagalbos dydį, nustatytą *de minimis* reglamentuose.

11. Baigus nagrinėti prašymą, savivaldybės meras pasirašo Išvadą apie gyventojų, kitos įstaigos, ūkio subjekto ar veiklos vykdytojo patirtą žalą (priedas) (toliau – išvada), kurią per 5 darbo dienas nuo jos pasirašymo dienos pateikia Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir prašymą pateikusiam asmeniui, o išvadą, kuri parengta apie gyventojų, kitos įstaigos, ūkio subjekto ar veiklos vykdytojo patirtą žalą dėl krizės ar valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir Nacionaliniam krizių valdymo centrui. Finansų ministerijai kartu su išvada, o su išvada, kuri parengta apie gyventojų, kitos įstaigos, ūkio subjekto ar veiklos vykdytojo patirtą žalą dėl krizės ar valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir Nacionaliniam krizių valdymo centrui, pateikiami ir žalos dydį pagrindžiantys dokumentai ar kita aprašo 9.6 papunktyje nurodyta informacija.

12. Lydraštyje, kuriuo siunčiama išvada prašymą pateikusiam asmeniui, savivaldybės meras nurodo, kad gyventojui, kitai įstaigai, ūkio subjektui, veiklos vykdytojui, kurie patyrė žalą, valstybės paramos sumos yra apskaičiuotos ir informacija apie valstybės paramos sumas pateikta Finansų ministerijai tolimesniems veiksams atlikti. Lydraštyje, kuriuo siunčiama išvada prašymą pateikusiam asmeniui, savivaldybės meras taip pat nurodo apskundimo tvarką, jeigu būtų nesutinkama su išvadoje pateikta informacija.

13. Prašymo nagrinėjimo metu nustačius, kad prašymas negali būti tenkinamas, jeigu yra bent vienas iš aprašo 10 punkte nustatytų pagrindų, savivaldybės meras, per 3 darbo dienas nuo šios aplinkybės nustatymo raštu informuoja apie tai prašymą pateikusį asmenį, nurodo tokio sprendimo priežastis ir (ar) nustatytus prašymo trūkumus ir tokio sprendimo apskundimo tvarką.

III SKYRIUS VALSTYBĖS PARAMOS UŽ ŽALĄ TEIKIMAS

14. Nacionalinis krizių valdymo centras per 10 darbo dienų nuo išvados ir aprašo 11 punkte nurodytų dokumentų ar informacijos gavimo dienos išnagrinėja juose pateiktą informaciją ir raštu informuoja Finansų ministeriją apie išvadoje nustatytus trūkumus arba apie tai, kad jokių trūkumų nenustatė. Jei Nacionalinis krizių valdymo centras per šiame punkte nurodytą 10 darbo dienų terminą nepateikia Finansų ministerijai nurodytos informacijos, laikoma, kad Nacionalinis krizių valdymo centras nenustatė trūkumų išvadoje.

15. Finansų ministerija per 20 darbo dienų nuo išvados ir aprašo 11 punkte nurodytų dokumentų ar informacijos gavimo dienos išnagrinėja juose pateiktą informaciją:

15.1. parengia ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“ nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos Vyriausybei teikia Vyriausybės nutarimo dėl valstybės paramos teikimo gyventojui, kitai įstaigai, ūkio subjektui, veiklos vykdytojui, kurie patyrė žalą, projektą (toliau – nutarimo projektas), teikime, kuriuo Vyriausybei teikiamas nutarimo projektas, nurodant nekompensuotinas turėtas išlaidas (tiesioginius nuostolius) (jeigu tokių yra) ir valstybės finansines galimybes;

15.2. nerengia ir neteikia Vyriausybei nutarimo projekto, jei patirta žala nesusijusi su krize ar ekstremaliąja situacija, raštu informuoja apie tai savivaldybės merą, šiame rašte nurodo tokio sprendimo priežastis ir apskundimo tvarką. Savivaldybės meras per 3 darbo dienas nuo tokios informacijos gavimo dienos, raštu informuoja žalą patyrusį gyventoją, kitą įstaigą, ūkio subjektą ar veiklos vykdytoją apie Finansų ministerijos sprendimą nerengti ir neteikti nutarimo projekto Vyriausybei ir šio sprendimo apskundimo tvarką.

16. Kilus neaiškumų dėl išvadoje ir (ar) aprašo 11 punkte nurodytuose dokumentuose ir (ar) informacijoje pateiktos informacijos ir (ar) jos pagrįstumo, Finansų ministerija gali prašyti:

16.1. savivaldybės mero per Finansų ministerijos nustatytą, bet ne ilgesnį kaip 20 darbo dienų terminą, pateikti papildomus žalos dydį ir (arba) turėtas išlaidas (tiesioginius nuostolius) ir (ar) aplinkybes, kuriomis padaryta žala, pagrindžiančius dokumentus;

16.2. kompetentingų institucijų ir įstaigų per Finansų ministerijos nustatytą, bet ne ilgesnį kaip 20 darbo dienų terminą, pateikti informaciją, būtiną vertinant išvadoje ir (ar) aprašo 11 punkte nurodytuose dokumentuose ar informacijoje pateiktą informaciją ir (ar) jos pagrįstumą.

17. Jeigu Finansų ministerija, išnagrinėjusi išvadą ir aprašo 11 punkte nurodytus dokumentus ar informaciją, papildomai prašo ir aprašo 16 punkte nurodytų dokumentų ir (ar) informacijos, aprašo 15 punkto pirmojoje pastraipoje nurodyto nutarimo projekto parengimo terminas skaičiuojamas nuo aprašo 16 punkte nurodytų dokumentų ir (ar) informacijos gavimo dienos.

18. Jeigu Finansų ministerijai per jos nustatytą terminą nepateikiami aprašo 16 punkte nurodyti dokumentai ir (ar) informacija, Finansų ministerija, dėl tokios valstybės paramos lėšų sumos dalies, nerengia ir neteikia Vyriausybei nutarimo projekto, per 5 darbo dienas nuo aprašo 16 punkte nustatyta tvarka jos nustatyto termino pabaigos raštu informuoja apie tai savivaldybės merą ir šiame rašte taip pat nurodo tokio sprendimo priežastis ir apskundimo tvarką.

19. Iš valstybės rezervo lėšų gyventojui, kitai įstaigai, ūkio subjektui, veiklos vykdytojui, kurie patyrė žalą dėl savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos, finansuojama iki 70 procentų valstybės paramos. Nurodytu atveju likusi valstybės paramos dalis finansuojama iš savivaldybės finansavimo išteklių.

Gyventojui, kitai įstaigai, ūkio subjektui, veiklos vykdytojui, kurie patyrė žalą dėl krizės ar valstybės lygio ekstremaliosios situacijos, valstybės parama finansuojama iš valstybės rezervo lėšų.

20. Įsigaliojus Vyriausybės nutarimui dėl valstybės paramos teikimo gyventojui, kitai įstaigai, ūkio subjektui, veiklos vykdytojui, kurie patyrė žalą, ši valstybės parama vadovaujantis aprašo 19 punkto nuostatomis išmokama iš valstybės rezervo lėšų. Apie tai, kad valstybės parama už žalą išmokėta gyventojui, kitai įstaigai, ūkio subjektui, veiklos vykdytojui Finansų ministerija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo valstybės paramos už žalą išmokėjimo informuoja išvadą pateikusį savivaldybės merą.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Savivaldybės, kuriai buvo pateiktas prašymas, institucija ar įstaiga duomenis apie suteiktą *de minimis* pagalbą pateikia Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registrai Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

22. Asmens duomenys, gauti vykdant aprašo nuostatas, gali būti tvarkomi tik prašymų nagrinėjimo ir valstybės paramos teikimo tikslais, jeigu įstatymai ar kiti Vyriausybės nutarimai nenustato kitaip.

23. Aprašo nuostatas vykdantys asmenys imasi visų pagrįstų priemonių siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), reikalavimų, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, nustatančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, nuostatų.

24. Nepagrįstai suteikta apraše nurodyta valstybės parama išieškoma iš gyventojų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ar veiklos vykdytojų Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl
krizės ar ekstremaliosios situacijos, teikimo
tvarkos aprašo
priedas

**(Išvados apie gyventojų, kitos įstaigos, ūkio subjekto ar veiklos vykdytojo patirtą žalą
forma)**

**IŠVADA
APIE GYVENTOJO, KITOS ĮSTAIGOS, ŪKIO SUBJEKTO AR VEIKLOS
VYKDYTOJO PATIRTĄ ŽALĄ**

_____ Nr. _____
(data)

1. Gyventojų, kuris dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos patyrė žalą (toliau – žala),
duomenys:

(vardas, pavardė, asmens kodas (arba gimimo data, jeigu gyventojui pagal užsienio valstybės teisės aktus
nesuteikiamas asmens kodas), gyvenamosios vietos adresas)

2. Kitos įstaigos, ūkio subjekto ar veiklos vykdytojo, kurie patyrė žalą, duomenys:

(pavadinimas, teisinė forma, buveinės adresas, kodas)

3. Žalos atsiradimo data ir jos sąsaja su konkrečia krize ar ekstremaliąja situacija:

4. Aplinkybės, kuriomis padaryta žala, ir žalos atsiradimo priežastinis ryšys su krizės ar
ekstremaliosios situacijos poveikiu:

5. Žalos pobūdis, dydis ir pagrindimas:

Žalos pobūdis	Žalos dydis (eurais)	Žalos dydžio pagrindimas
1.		
2.		
...		

6. Gyventojui, kitai įstaigai, ūkio subjektui, veiklos vykdytojui, kurie patyrė žalą,
apskaičiuota valstybės paramos suma:

(pareigos)
pavardė)

(parašas)

(vardas ir